

# inblicken

PERSONALTIDNING FÖR TELUBGRUPPEN • NUMMER 12 • 1994



**TELUB TELEANLÄGGNINGAR BLEV FÖRST •  
SYSTECONS ROLL I SIRIUS • GILLAR DU NAKET? •  
ADMINISTRATÖRERNA UTVECKLADE OCH KLARA? •**





Förändringens vind blåser genom Celsius och utan tvekan ger det vind i seglen för hela Telubgruppen.

Vi har idag en stark position på marknaden och ännu bättre tror jag den blir genom den samverkan som nu uppstår mellan de nya affärsenheterna inom det nybildade affärsområdet Celsius Information System. Just nu pågår ett intensivt arbete med att formera styrkorna för affärsområdet.

Som riktmärke för arbetet med att finna formerna för samverkan är att produkter och tjänster som ligger nära varandra och som kan utvecklas till slagkraftiga lösningar för marknaden ska ha ett nära samarbete i en gemensam organisation. Vad detta kan innebära för Dig visar sig inom en snar framtid. Om det överhuvudtaget blir förändringar i Ditt dagliga arbete hoppas jag Du upplever dem som positiva. Klart är att vi framöver allt oftare kommer att arbeta i projektform med stor flexibilitet.

För mig personligen kommer den närmaste tiden att vara fylld av arbete, arbete och åter arbete. Men jag vet, att alla ni andra också har en likartad situation, men då av annan karaktär. Det är ju ni som hela tiden, oavsett organisationsförändringar, har att ta väl hand om kunderna och göra affärerna.

Men snälla ni, slå av på takten när helgen kommer och unna er

**EN RIKTIGT GOD JUL  
OCH  
GOTT NYTT ÅR**

*Kenth Åkefjörn*

# Telub Teleanläggningar först att bli certifierade Det är i handling vi värda vår certifiering

*Telub Teleanläggningar har nått sitt mål!*

*Det är det första och hittills enda bolaget inom Telubgruppen som fått det formella erkännandet för sitt målmedvetna arbete att bli kvalitetscertifierat enligt ISO 9001.*

*Självklart gratulerar alla de andra bolagen!*

*Men hur gick det till och hur lever de upp till kraven fortsättningsvis?*

Kai Eriksson har varit projektledare sedan starten våren 1993. Han kan glädja sig åt att projektarbetet har följt både tidplan och kostnadsplan.

– Egentligen är uppbyggnaden av ett regelverk inte svår, säger Kai. Vad vi stod lite frågande inför var på vilken nivå vårt regelverk skulle ligga. Men under resans gång tog vi stöd av certifieringsorganet



Kai Eriksson har lotsat Telub Teleanläggningar fram till Telubgruppens första ISO-certifiering.

med förrevison för att få veta om vi var på rätt kurs. Vi har också gjort ett flertal internrevisioner, och för att få opartisk bedömning har vi nyttjat Rolf Genestig på Celsius Development, som på ett förtjänstfullt sätt biträtt med ris och ros.

– Men när vi tittar i backspegeln så inser man att många saker hade gått att göra effektivare, men man får inte glömma bort att vi under tiden genomgått en jobbig struktureringsfas.

**– Har personalen nu tillräckligt med kunskap och förståelse för alla föreskrifter och regler?**

– Ja, egentligen är detta inte nytt för oss, svarar Kai. Vi har också tidigare haft rutiner i verksamheten. Skillnaden nu är att personalen själv har medverkat i skapandet av rutinerna, genom att beskriva hur vi arbetar. Nytt är att vårt arbete nu kommer att utvärderas mot våra egna rutiner och det kräver en viss disciplin, d v s att vi arbetar efter det mönster vi själva bestämt oss för.

**– Hur stor är villigheten till efterlevnad och ständig förbättring?**

– Jag tror att alla har vår kvalitetspolicy i tankarna, för alla bidrar med sin kompetens för att våra åtaganden tillfredsställer kundens behov och förväntningar.

– Och korrigerande åtgärder, som är motorn i systemet mot ständig förbättring, har påbörjats och nu finns möjlighet för all personal att, till vilken ledningsnivå som helst i företaget, ställa förslag till förbättringar.

## **Indraget certifikat**

Telub Teleanläggningar har certifierats mot SS-ISO 9001:1987 och certifieringen är giltigt i tre år. Men under det senaste halvåret har en ny Europastandard, EN-ISO 9001:1994, börjat gälla. Teleanläggningar har ett år på sig, från certifieringstidpunkten, att anpassa sig till den nya standarden.



ierat

# i ska visa att vi är

# ing

CERTIFIKAT N° 017



CERTIFIKAT

KVALITETSSYSTEMET VID  
**TELUB TELEANLÄGGNINGAR AB**  
MED BIFIRMA  
**TELUB MEDICINTEKNIK**  
UPPFYLLER KRAVEN I SS ISO 9001:1987

Certifikatet omfattar verksamheten i Arboga och Växjö avseende projektering, installation och driftsättning av teleteknisk material i fasta och mobila anläggningar samt underhåll av elektronisk och elektromekanisk apparatur.

Certifikatet gäller till och med november 1997 under förutsättning att kraven i våra certifieringsbestämmelser följs.

Strängnäs 1994-11-24



*Gerhard Persson*  
GERHARD PERSSON  
ORDF. CERTIFIERINGSKOMMITTÉN

*Gunnar Swärd*  
GUNNAR SWÄRD  
VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

**SFK CERTIFIERING AB**

– Kan certifikatet dras in?

– Ja, det kan återkallas omgående om informationen om kvalitetssystemet och dess ändringar är ofullständig, om certifikatet har utnyttjats på ett felaktigt sätt eller om påtalade avvikelser ej åtgärdas.

Två gånger per år kommer certifieringsorganet för att följa upp arbetet och då fokuserar de på åtgärderna av avvikelser enligt överenskommen plan. De gör också stickprovskontroller mot vissa avsnitt i standarden och kontrollerar att processen "ständiga förbättringar" fungerar.

Efter tre år gör certifieringsorganet ett övervägande i vilken omfattning och djup

en förnyad revision kommer att erfordras.

– Min bedömning, säger Kai, är att omfattning och därmed kostnaden i stor utsträckning beror på oss själva. Kan vi i halvårsperioderna visa att vi uppfyller kraven kan säkert framtida kostnader för förnyelse av certifikatet hållas på en låg nivå.

Ansvar för de fortsatta kontakterna med certifieringsorganet kommer att vila på någon annan än Kai. För "när det börjar spira i marken till våren", som Kai uttrycker det, drar han sig tillbaka som en glad pensionär.

– Och jag ser med

tillfredsställelse att jag har lotsat företaget fram till godkänd certifiering.

### Slår oss inte till ro

Bengt Antonsson, VD för Telub Teleanläggningar, har i sin egenskap som ledare en viktig roll i kvalitetsarbetet.

– Ja, i mycket hög grad är kvalitet en fråga om ledarskap. Ledningen måste skapa en gemensam vision och engagera andra. Kvalitetsarbetet är en viktig komponent i styrning av verksamheten, förklarar Bengt.

– Är du övertygad om att alla nu har ett kvalitetstänkande?

– Alla har ett kvalitetstänkande. Nu

gäller det att stimulera den erfarenhet och kompetens som finns hos medarbetarna, så att vi får ett kontinuerligt förändringsarbete. Och vi måste fortsätta oförtrutet att förbättra oss. Man får aldrig slå sig till ro i kvalitetsarbetet.

– Framtvingar certifieringen utbildning och kompetenshöjning?

– Ja och nej. Egentligen är det våra verksamhetsmål som ställer de kraven. Men certifieringen ställer krav på styrning av kompetensutvecklingen.

Certifieringsprocessen har kostat Telub Teleanläggningar cirka 1,5 miljoner kronor.

– Det är nog en ganska låg kostnad för ett företag av vår storlek, menar Bengt.

– Vad kostade det företaget tidigare att rätta till fel?

– Tyvärr har vi aldrig mätt våra kvalitetskostnader. Vad vi vet är, att vi har haft höga kostnader bland annat beroende på att vi arbetar över hela landet. Även små avvikelser kostar stora pengar att åtgärda.

– Vilken blir din roll fortsättningsvis i kvalitetsfrågorna?

– Min roll är att utmana processen genom att söka möjligheter, följa upp, stärka andras handlingskraft samt stödja förändringsarbetet och inte minst visa förtroende för personalen och visa uppskattning för gjorda framsteg. Givetvis måste jag också gå före med goda exempel, avslutar Bengt.

### Tidvis jobbigt och tröttnande

Medarbetarnas roll är mycket viktig. Motivation och engagemang i kvalitetsarbetet är en förutsättning för att processen ska leva vidare och utvecklas.

Jan Widerlöv är en av många som blivit inblandad i certifieringsprocessen.

– Har ordet kvalitet fått en ny innebörd för dig?

– Det har fått en förändrad innebörd. Jag har ökat kundbegreppet till att även omfatta arbetskamrater och efterföljande steg i produktionen. Så var det inte tidigare. Då var det endast de externa kunderna jag tänkte på.

– Har självklara saker blivit upphöjda till en "lag"?

– Självklara begrepp såsom ordning och reda samt kommunikation har fått en bredare plattform och ökad betydelse. Nu har vi ett system för alla.

Jan känner dock ökade krav att följa



rutinerna. Men han menar, att rutinerna kan hållas vid liv med engagemang, ambitioner och ansvarskänsla hos alla.

– I takt med att vi blir allt bättre, så upplever vi inte besväret, och belöningen blir ordning och reda samt nöjdare intern- och externkunder.

– **Hur har ni som "drabbats" av revisionsarbetet upplevt det?**

– Tidvis har det varit jobbigt och trötande. Paradoxalt nog är det de mest negativa som har kommit med de flesta och kanske bästa synpunkterna på vår verksamhet. Allt eftersom revisionsarbetet fortgått har intresset, engagemanget och helhetssynen vridits över till den positiva sidan. Tröskeln har blivit lägre och lägre.

– **Hur ser ni anställda på det fortsatta förbättringsarbetet?**

– I fortsättningen är det väldigt viktigt att vi engagerar oss i vårt delvis nya arbetssätt. Om vi slår oss till ro och njuter av ett hårt jobb som är passerat så kommer vi att relativt snart känna hur motståndet mot ISO 9001 ökar.

– Det är nu vi har chansen att tillämpa, prova och ändra våra rutiner och arbetssätt, för att i förlängningen göra rätt saker på rätt sätt. Då blir framtiden för Telub



Jan Widerlöv betonar vikten av att engagemanget för kvalitetsfrågorna hålls vid liv.

Teleanläggningar lätt, avslutar Jan.

– **Hur används då certifieringen i marknadsföringen?**

#### Ökad trygghet för kunden

Jan-Olof Björklund, marknadschef, menar att de framtida vinsterna av att vara certifierade ligger främst i den interna verksamhetsstyrningen, vilket kommer att resultera i snabbare och säkrare produktion.

– Ur konkurrenssynpunkt, förklarar Janne, betyder certifieringen att kunderna får en ökad trygghet när de anlitar Teleanläggningar. Denna trygghet blir ett allt viktigare konkurrensmedel vid val av leverantör.

– Detta moderna kvalitetssystem har gett oss marknadsens bästa verktyg för att ständigt utveckla och producera våra tjänster och produkter med den rätta kvalitén. Samtliga medarbetare i företaget medverkar därför aktivt till att stärka företagets konkurrenskraft.

– Hastighet och förkortning av ledtider har också blivit några av de viktigaste konkurrensfaktorerna. För våra kunder är korta leveranstider allt viktigare. Det är dessutom oomtvistat att priset är en viktig faktor när kunden köper en tjänst eller produkt. Kvalité och serviceförmåga har ökat i betydelse, men har inte raderat ut kundens prismedvetenhet. Priset kommer därför fortfarande att vara något som våra kunder tittar extra noga på. Därför måste vi ständigt minimera de kostnader, som inte medför några mervärden för kunden, avslutar Janne. ■

## Telekom 94:

# Telub Teknik flaggade in flera intresserade

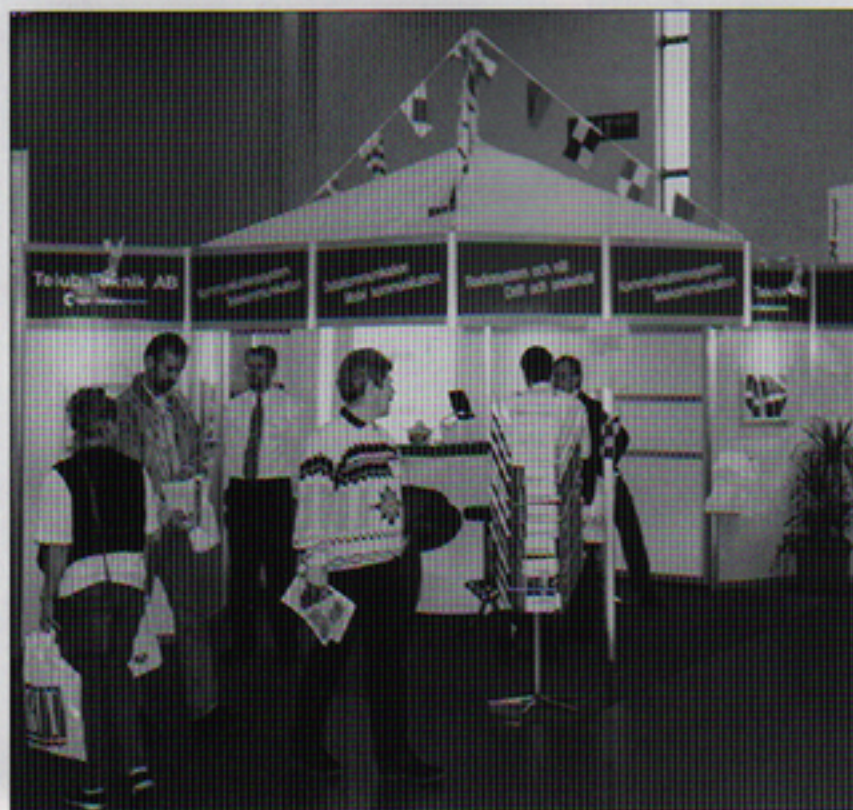


Foto: Lars L

Telub Teknik lockade med sina signalflaggor in många intresserade besökare till monter på Telekom 94 i Göteborg. Flera av dessa är nu under bearbetning eftersom de uttalade intresse av vidare kontakter.

Division Kommunikationssystem kämpade under fyra dagar om 23 000 besökares intresse. Kampen utspelades dels i en monter och dels vid två seminarier med föredragshållare från Telub Teknik.

Seminarier ger ofta tillfällen till flera och bra kontakter, så även denna gång. Ämnena var "Tekniska och ekonomiska för- och nackdelar med mobila kommunikationssystem" och "Elektroniska motorvägar – en nödvändighet för framtidens småföretagare."

Däremot kan det vara lite besvärligt för ett tjänsteföretag att från en monter skapa ett intresse. Men med aktiv "monterpersonal" och de vid det här laget välkända signalflaggorna väl synliga lyckades man väl.

– Vi lyckades så väl att vi redan har fått en beställning som följd av vårt deltagande. Beställningen rör sig om beräkning av täckningsområde för en sändande/mottagande utrustning, berättar Bertil Ullergren.

Nu pågår bearbetning av ytterligare kontakter som skapades under mässan. ■



Utvecklingsprogrammet för administrativ personal avslutat

# Utvecklad och klar? Nej, vi går vidare

– Vi ska peppa varandra att möta framtiden väl förberedda, säger Eva Pettersson, en av deltagarna i Utvecklingsprogrammet, som så många Telubkvinnor nu har gått igenom.

● Uttalandet speglar vad deltagarna känner. Utbildningen har varit som en kraftkälla och ska ses som en investering på och underhåll av den administrativa personalen.

För ungefär ett år sedan gick startskottet för utvecklingsprogrammet för administrativ personal inom Telubgruppen. Tre grupper, med drygt tio i varje, har under ett år vid flera kurstillfällen arbetat sig igenom programmet. Varje grupp skräddarsydde sitt program efter behov och intressen. Och nu har alla grupperna kommit i mål.

Programmen har innehållit allt från rena faktainhämtande om till exempel Celsius-koncernen, Försvarets materielverk, Försvarmakten, Telubbolagen, Telubs ekonomisystem m m till ämnen som personlig kommunikation, stress- och konflikthantering.

● Programmet har väckt intresse för ämnen som normalt inte tillhör de dagliga arbetsuppgifterna, men som nu har stärkt deltagarna i deras yrkesroll.

## Stort engagemang hos de flesta

Deltagarna har varit enastående engagerade genom hela programmet och tanken var att deras respektive chefer också skulle visa engagemang för utbildningen. Så har också skett om än inte helhjärtat på alla håll.

Utvecklingsprogrammet hade dock inte kunnat genomföras om deltagarna inte i ett tidigt skede fått stöd och acceptans från företagsledningen.



En av grupperna som gått igenom Utvecklingsprogrammet för administrativ personal hade sin avslutning på Telubs Göteborgskontor. Fr v ser vi Berit Pettersson, Ann-Sofie Kristensson, Annika Larsson, Britt-Marie Andersson, Mona Johansson, Marilouis Karlsson, Gullan Skoog, Tina Ilvesmäki, Gunilla Theander-Karlström, Suzanne Johansson, Eva Pettersson.

Foto: P-O Björk

Kravet var från såväl företagsledningen som deltagarna själva att programmet skulle anpassas till deltagarnas behov och förutsättningar och vara kopplat till deras dagliga verksamhet.

● Så har också skett och avslutningsträffarna är nu genomförda.

En av deltagarna i en av de tre grupperna, Eva Pettersson, sammanfattar sina intryck efter utbildningen så här.

– Det har varit nyttiga och givande träffar. Vi har nått det mål vi satte upp för vår grupp. Och jag vill framhålla att vi varken har "flummat", dansat eller haft "symöten", däremot har vi lärt oss massor.

## Hoppas fler får chansen

– Vi har diskuterat, skrattat, gråtit men framför allt lyssnat och jobbat. Vi ska nu stärkta möta framtiden på respektive arbetsplats, och den fina kontakten vi har inom gruppen släpper vi inte.

– Vi hoppas också att fler i framtiden får chansen att förkovra sig på samma sätt, avslutar Eva.

Evas uttalande speglar väl de andra gruppernas erfarenhet och känsla för programmet.

Alla är överens om att man som anställd måste känna att man är någon och vill veta att det finns möjligheter till utveckling och utbildning. Utbildning är ju som en kraftkälla, och ska väl ses som en investering och underhåll av resurserna.

## Utvecklingen går vidare

Dessutom tyder allt på att den kontakt som uppstått mellan deltagarna i grupperna är så varm och generös att det i sig utvecklar ett större självförtroende hos var och en. Gruppens stöd framkallar ett större engagemang för arbetet och skapar därmed större säkerhet i yrkesrollen.

Utbildningen är nu avslutad men utbildningsavdelningen arbetar vidare för att göra det möjligt för deltagarna att i någon form få jobba vidare med utvecklingen. Samtliga i grupperna ser med förväntan framemot vad som kan komma ut av detta. ■





# SIRIUS – ett framsynt

*SIRIUS är Försvaretsmaktens projekt för att förnya informationsstödet i underhållstjänsten.*

*Projektet har fått sitt namn efter den starkast lysande stjärnan i stjärnbilden Hunden och har tagit sin logotyp från vapenskölden som tillhörde torpedbåten SIRIUS.*

*Torpedbåten och projektet har det gemensamt att båda är representanter för det svenska försvarets framsynta satsningar.*

Torpedbåten var en av sex torpedbåtar i SPICA-klassen som utrustades med gasturbiner för såväl framdrift som för generering av elkraft, vilket i slutet av 60-talet var en både ovanlig och djärv lösning, men som idag är ganska vanlig. Projektet SIRIUS är på samma sätt en ovanlig och djärv satsning eftersom projektet har givits uppdraget att ta fram ett för hela försvaretsmakten samordnat informationsstöd för underhållstjänsten samtidigt som ny utvecklingsmetod skall användas. Förutsättningarna för att genomföra SIRIUS skapades i och med att de tre försvargrenarna slogs samman till en försvaretsmakt. Alternativet till SIRIUS hade varit så kallad "rak avlösning" innebärande att befintliga informationssystem skulle avlösas av visserligen moderna system men med många av de befintliga systemens nackdelar, dyra att underhålla, svåra att kommunicera med samt med splittrat användarstöd.

## SIRIUS mål

Målet med SIRIUS är att sänka försvarets kostnader för utveckling, drift och underhåll av informationsstöd samtidigt som användarna av informationsstödet skall ges ett för varje ändamål bättre anpassat stöd. Detta är planerat att ske på följande sätt:

- Utvecklingskostnaderna skall sänkas genom att dels skapa en för underhållstjänsten gemensam informationsstruktur i vilken ingår moduler s k byggelement som kan återanvändas i flera system och förekomma på flera ställen i samma system och dels använda modern objektinriktad teknik för utvecklingen.

- De återanvändbara byggelementen gör det också möjligt att förenkla och sänka kostnaderna för underhåll av systemen. Till detta bidrar även att den objektinriktade tekniken, fullt utnyttjad, ger ett ett-till-ett-förhållande mellan verksamhet och system som gör det lätt att förstå systemet och därmed lätt att underhålla detsamma.

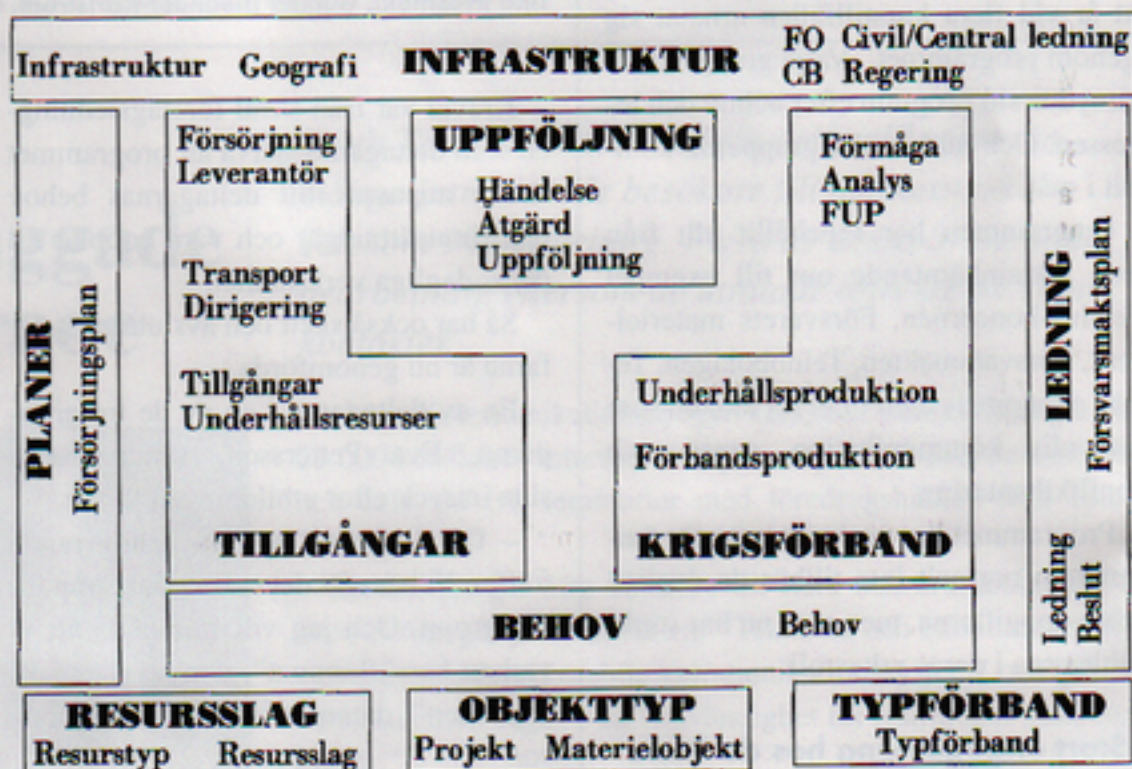
- Sänkta driftkostnader erhålls genom modern öppen teknik samt genom rationaliserad datafångst som bygger på strekkodläsare.

- Användarna får ett bättre anpassat ADB-stöd genom att SIRIUS hanterar användarnas hela verksamhet och kan därmed ge dem ett väl avvägt stöd i ett system för alla arbetsuppgifter.

## Okonventionell uppläggning

SIRIUS är okonventionellt i sin uppläggning genom att projektet själv står för verksamhetskunnandet och större delen av specifikationsarbetet. Strävan är att inte redan från början göra sig beroende av någon leverantör och dennes

## NY STRUKTUR



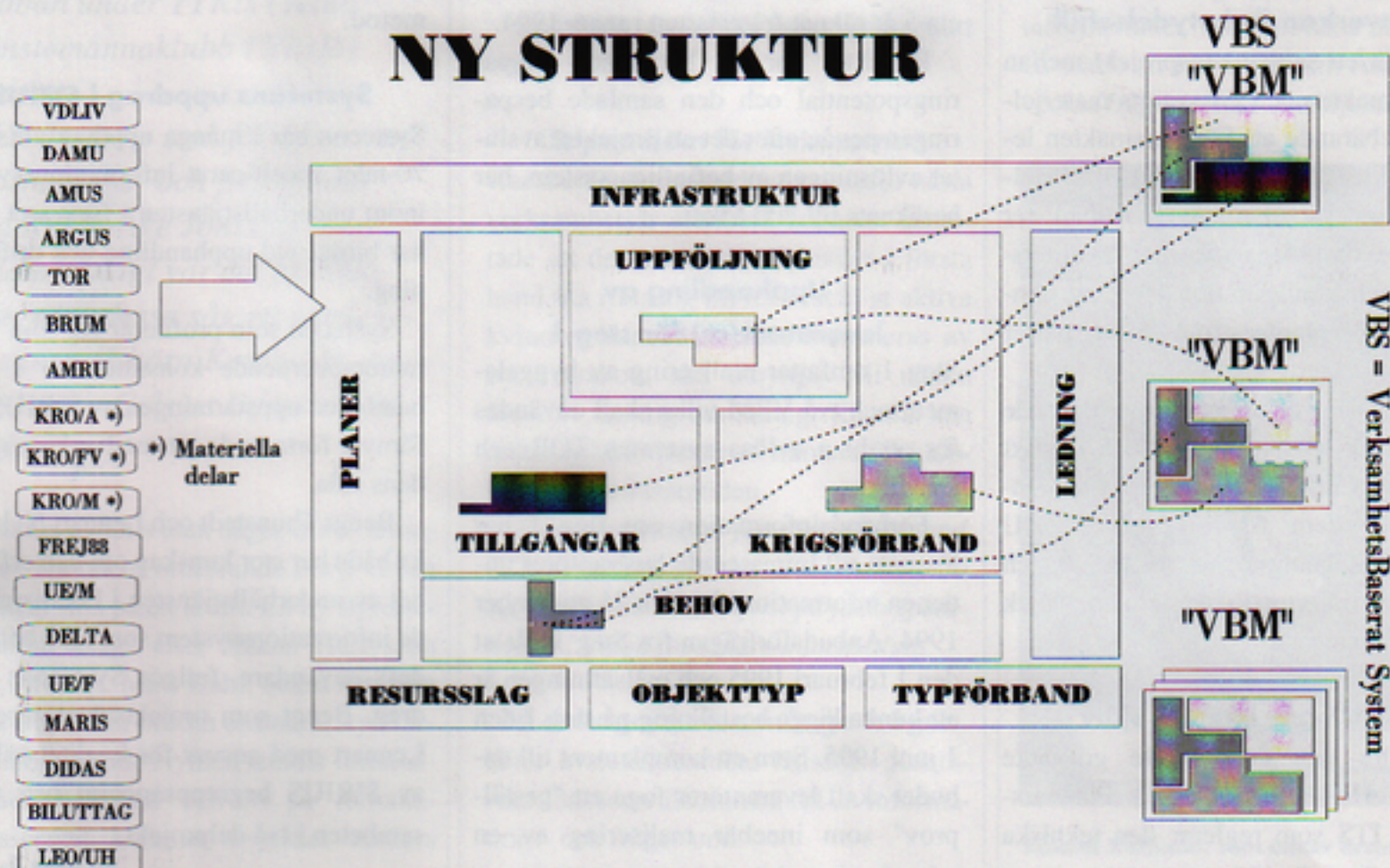
Utvecklingen är modelldriven vilket innebär att den baseras på en modell som avbildar verksamheten i underhållstjänsten. Modellen beskriver de naturliga företeelser (objekt) i underhållstjänsten som är intressanta att lagra information om samt vilka relationer dessa har till varandra. Modellen är central i projektet och dess vidareutveckling hålls samman mycket omsorgsfullt. Modellen är detaljerad och omfattande och har därför delats upp i ett antal s k kvarter vilka framgår av bilden.

Utgående från ett kvarter eller en del av ett kvarter i modellen utvecklas i delprojekt objekten till s k byggelement som inrymmer kunskap om det aktuella objektet i verksamheten. Byggelementen används därefter för att sättas samman till applikationer, s k VerksamhetsBaserade Moduler (VBM). Dessa är i sin tur komponenter i VerksamhetsBaserade System (VBS,) vilka populärt kan sägas vara det samlade stöd som behövs för verksamheten vid en viss organisatorisk enhet.



# grepp på utveckling av informationssystem

## NY STRUKTUR



Med flera.

Summa trettiotalet system att ersätta

## SIRIUS REGELVERK

SIRIUS är inget nytt jättestort informationssystem utan kommer att resultera i en hel familj av system som har till uppgift att avlösa befintliga informationssystem inom underhållstjänsten. Bilden visar ett antal system som skall avlösas samt hur de nya systemen (VBM) byggs med byggelement som tillverkas i delprojekt i kvarteren.

utvecklingsmodell utan att behålla en konkurrenssituation så länge som det är möjligt.

Detta har medfört att SIRIUS omger sig med leverantörsberoende konsulter, vilka utan låsningar till tänkbara leverantörer kan framta såväl utvecklingsmodell som de processer (kvalitetssäkring, säkerhet etc.) som stödjer utvecklingen.

### Processer stödjer utvecklingsarbetet i SIRIUS

I SIRIUS görs omfattande satsning på Kvalitetssäkring, Konfigurationsledning och Säkerhet. Dessutom förbereds driftsättning av SIRIUS produkter i den tek-

niska plattform som framtas utanför projektets ram. För att säkerställa dessa satsningar bedrivs arbetet i fyra processer, en för vart och ett av ovanstående områden. I en femte process drivs projektstyrningen dvs planering, uppföljning och rapportering av projektets inre arbete.

### Långtgående specifikationsarbete

Objektinriktad systemutveckling enligt SIRIUS modell har sin tyngdpunkt i specifikationsarbetet som bedrivs i seminarieform i sk modelleringar. Byggelementen specificeras så i detalj och med sådan stringens att koden som förr skrevs av programmerare nu kan genereras au-

tomatiskt i de "verktyg" som SIRIUS disponerar. Komplicerade regler och beräkningsalgoritmer får dock fortfarande skrivas manuellt.

De på detta sätt realiserade byggelementen sätts så småningom, med hjälp av "verktyg", samman till VBM i enlighet med den specifikation som framtagits för denna. Specifikation av VBM innebär i huvudsak specifikation av gränssnittet mellan användare och system vilket även detta görs i form av modelleringar.

### Omfattande användarmedverkan

SIRIUS-projektets utvecklingsarbete bedrivs med omfattande medverkan



från användare i olika befattningar. Under hösten och vintern 94/95 är totalt c:a 160 personer från armén, marinen, flygvapnet och FMV engagerade i 12 delprojekt. Ytterligare delprojekt startas upp under 1995 och 1996, även de med omfattande medverkan av användare.

### Samverkan är betydelsefull

SIRIUS är ett samverkansprojekt mellan Försvarmakten och Försvarets materielverk innebärande att Försvarmakten leder projektet och att Försvarets materielverk förser projektet med specialister inom t ex områdena säkerhet, kvalitets-säkring och konfigurationsstyrning. Användarrepresentanter från båda parter deltar i projektet.

SIRIUS samverkar med de omgivande projekten ORION (Operativt och taktiskt ledningssystem), LI FV (Lednings- och Informationssystem för Flygvapnet), DU JAS39 (uppföljningssystem för JAS39) och POLARIS (informationssystem för Mark och Anläggningar).

### SIRIUS gör inte allt själv

Vad andra kan göra bättre gör inte SIRIUS. Hit hör framförallt Försvarmaktens ITS som reglerar den tekniska

plattform på vilken SIRIUS VBM skall driftsättas samt rutiner, metoder och hjälpmedel för kommunikation vilka tillhandahålls av TODAKOM som är Försvarets projekt för datakommunikation.

### SIRIUS tidplan och lönsamhet

SIRIUS tidplan sträcker sig över totalt c:a 5 år räknat från starten i mars 1994.

Projektet har en betydande besparingspotential och den samlade besparingen per år, efter det att projektet avslutat avlösningen av befintliga system, har beräknats till 200 Mkr.

### Upphandling av leverantör(er) för steg 1

Steg 1 omfattar realisering av byggelement och två VBM vilka skall användas för att bli avlösa systemen TOR och DELTA.

Förhandsinformation om steg 1 har lämnats till intresserade leverantörer under en informationsdag den 21 november 1994. Anbudsförfrågan för Steg 1 går ut den 1 februari 1995 och målsättningen är att kunna lägga beställning på steg 1 den 1 juni 1995. Som ett komplement till anbudet skall leverantörer foga ett "gesällprov" som innebär realisering av en

handfull byggelement samt sammanfogning av dessa till en enkel "körbar" applikation (VBM). "Gesällprovet" har funktionen att övertyga beställaren om att leverantören behärskar renlärig objektinriktad systemutveckling samt att även ge leverantörer möjlighet att demonstrera en eventuell egen objektinriktad metod.

### Systecons uppdrag i SIRIUS

Systecon har i många uppdrag alltsedan 70-talet specificerat informationssystem inom underhållstjänsten i försvaret samt har biträtt vid upphandling och driftsättning.

Systecon som profilerar sig som leverantörsoberoende konsulter har i samband med uppstartningen av SIRIUS fått förnyat förtroende att medverka på kundens sida.

Bengt Thunstedt och Lennart Nyh, vilka båda har stor kunskap om och erfarenhet av underhållstjänsten i Försvaret och de informationssystem som idag betjänar dess användare, fullgör Systecons uppdrag, Bengt som projektsekreterare och Lennart med ansvar för kvalitetssäkring av SIRIUS begreppsapparat och verksamheten i två delprojekt.

Bengt Thunstedt

## Systecon marknadsför genom internationell information

*Ett sätt att marknadsföra sig kan vara informationsträffar med en väl vald skara åhörare och inte minst väl valda föredragshållare.*

*Systecon har hållit en hel del sådana träffar.*

För en tid sedan fängslade under en dag en auktoritet på felintensitetsteori, dr Finn Jensen från Danmark, representanter från CelsiusTech, FFV Aerotech, Karlskronavarvet, Saab Aircraft, Telub och Volvo Aero. Dr Jensen talade om

"Reliability Engineering: Status and a look into the next century".

Dessutom har Systecons engelska OPUS-representant, Westland System Assessment, hållit ett s k User Group Meeting i Warwick för ett 50-tal deltagare. Deltagarna representerade inte bara engelska myndigheter och företag utan även deltagare från Holland, Belgien och Frankrike deltog.

Från Systecon deltog Olof Wååk och Thord Righard. Thord gjorde en mycket uppskattad demonstration av det nyutvecklade datorprogrammet OPUS10. ■

## Näringsministern fick inblick i vår IT-värld

Det är nu tätt mellan tillfällena för Kenth-Åke Jönsson att få informera om Celsius IT-satsning. Helt nyligen besökte näringsministern Sten Heckscher Telub i Växjö tillsammans med bland andra landshövding Sten Wickbom och kommunalrådet Carl-Olof Bengtsson.

Besökarna fick information om bland annat det nybildade affärsområdet.

Övriga representanter från oss var Kaj Green, chefen för Affärsutveckling och strategisk planering inom Celsius Information System samt Hans Aronsson från Telub Teknik. ■



# Årsmöte med Kenth-Åke

Med rutinerat handlag svingade Roland Karlsson ordförande-klubban under TTK:s (Telub Tjänstemannaklubb i Växjö) årsmöte.

Ett årsmöte som följdes av en informations- och frågestund med Kenth-Åke Jönsson.

Som vanligt var det få deltagare, men dessa såg ett värde i att själva få höra Kenth-Åke redogöra för Celsius Information System.

Årsmötet avhölls utan några större sensationer. Klubbens ordförande Börje Green ska man slita på ett år till. En ny styrelseledamot utsågs efter Håkan Harrysson från Inforum. Mats Dahl, också han från Inforum, träder in som ordinarie styrelseledamot. Ronnie Nyhlén lämnar förhandlingsdelegationen och in på förhandlingsscenen kommer i stället Anders Wigh.

Bland de nya kontaktombuden finner vi två kvinnor, Eva-Marie Blomqvist och Lise-Lotte Thuresson.

Mötesordförande Roland Karlsson ställde den välmotiverade frågan till valnämnden: Varför så få kvinnor?

Självklart fanns det inget godtagbart svar.

## Stipendium för kvinnorna

Kanske det ser annorlunda ut inför nästa verksamhetsår eftersom årsmötet beslutade att det instiftade stipendiet i första hand ska rikta sig till icke fackligt aktiva kvinnor. Stipendiet, som finansieras av ett överskott, ska utnyttjas till någon form av facklig utbildning. Kanske kan detta väcka kvinnornas intresse för klubbens arbete i framtiden.

Finns det intresse för stipendiet bland TTK-kvinnorna går det utmärkt att vända sig till Pernilla Rönnqvist på fackexpeditionen i Växjö för vidare information.

## Få deltagare men många frågor

Efter avslutat årsmöte hälsades Kenth-Åke Jönsson välkommen till en informations- och frågestund.

Att döma av antalet deltagare efter årsmötet måste TTK-medlemmarna redan vara välinformerade. Men få deltagare behöver inte betyda få frågor. Frågorna

var många och viktiga inte minst kring bildandet av Celsius Information System, som i och för sig fått sina svar i tidigare informationer. Men det hade utan tvekan ett värde att få höra Kenth-Åke själv utveckla frågorna mera detaljerat. ■



Roland Karlsson, som under årsmötet satt som ordförande, ställde flera viktiga frågor till Kenth-Åke Jönsson angående bildandet av Celsius Information System, och vilka konsekvenserna kan tänkas bli för Telub-gruppens medarbetare.

## Telub Tekniks jämställdhetsplan för 1995

Vi har tidigare i Inblicken kunnat läsa om efterlysningen av Telub Tekniks jämställdhetsplan. Det är glädjande att nu kunna meddela att den är funnen! Eller rättare sagt, den arbetsgrupp som Örjan Eriksson aviserade har nu kommit igång på allvar.

Vid ett möte med arbetsgruppen, i början av december, gick diskussionens vågor höga. Manligt kontra kvinnligt, löneskillnader, ojämn könsfördelning, få kvinnli-

ga chefer, o s v var ord som for genom luften. Dock var klimatet för kreativt tänkande gott och blädderblocksblad efter blädderblocksblad fylldes med idéer och förslag på konkreta åtgärder under 1995.

I "Arbetsgruppen för hantering av jämställdhetslagen" ingår Lena Johansson, Malin Brorsson, Börje Green, Hans Magnusson, Hans Brohmé och Per G Nilsson under ledning av Göran Hellberg. Gruppens konkreta arbetsresultat består av ett utkast till jämställdhetsplan för 1995 med åtgärdsförslag (mätbara i bästa ISO 9001-anda!). Utkastet kommer

att skickas på remiss, bland annat till de kvinnliga nätverk för tekniker respektive administrativ personal, som bildats.

Sammanfattningsvis konstaterade arbetsgruppen att det på Telub Teknik inte på något sätt är dåligt ställt med jämlikheten, men att det ändå finns en hel del som kan bli bättre, bland annat att ändra attityder till kvinnliga medarbetare i en mansdominerad värld.

Inblickens läsare kommer under det kommande året att få ta del av flera inlägg för att ändra dessa attityder!

Arbetsgruppen genom Per G Nilsson



# Utgivningsplan för Inblicken första halvåret 1995

*Trots att det i skrivande stund ännu inte är riktigt klarlagt genom vilka kanaler interninformationen ska ske inom Celsius Information System dristar sig redaktören att göra en utgivningsplan för första halvåret för Telubgruppens gemensamma personaltidning Inblicken.*

Nr	Manusstoppdag	Utgivningsvecka
1	11/1	4
2	6/2	8
3	6/3	12
4	3/4	17
5	8/5	21
6	2/6	24

## Nya redovisningssystemet

*Som Inblicken tidigare redogjort för ska ett nytt redovisningssystem, AdeEko+, tas i bruk.*

*Det gamla systemet har gjort sitt och ett modernare och mera utvecklingsbart system ska nu ta över.*

Arbetet med det nya systemet, som ska användas inom alla Telubbolagen (exkl Dotcom), pågår intensivt. Genomförda tester är så positiva, att beslut nu tagits att starta det nya systemet från och med redovisningsåret 1995.

Alla detaljproblem är inte lösta, men alla väsentliga funktioner bedöms kunna fungera när vi startar i januari 1995.

Vissa övergångsproblem i samband med starten får vi dock räkna med, men vi hoppas att alla på ett positivt sätt medverkar till att komma över dessa.

Utbildningen för de närmast berörda, ekonomer, expeditioner etc, kommer i en första omgång att genomföras under andra hälften av december 1994.

Ytterligare utbildningsomgångar planeras under första kvartalet 1995.

*Greger Haraldsson*

INSÄNDARE

## Gillar du naket?

Även om Du gör det, så är det inte säkert att alla i Din omgivning gör det! Vid en rundfrågning bland några kvinnliga arbetskamrater visade det sig att många tar illa vid sig att stundligen och dagligen på olika bildskärmar se bakgrundsbilder /skärmläckare med grova pornografiska bilder.

Det tycker jag, att de (och vi andra) ska få slippa i fortsättningen.

Detsamma gäller de mer eller mindre obscena bilder/almanackor som pryder vissa väggar.

Dessutom är det enligt min mening ingen vidare seriös bild vi ger våra kunder och andra gäster när vi visar upp sådana bilder på vår arbetsplats.

Så DU: Gör Din omgivning en stor tjänst – släng bort snuskbilderna eller ta med dem hem.

*P G Nilsson*

1995

### Tid över

Telub Teknik har fler exemplar av sin fickkalender för 1995 att erbjuda.

Vill du få del av överskottet kan du kontakta Tina Adolfsson, tel. 0470-42395 eller Lars Larsson, tel. 0470-42244.

**Telub**  
Telub Teknik AB



**Marina Bäckström** är sedan den 16 november anställd som sekreterare på Telub Teknik, division Kommunikationssystem, Solna. Marina kommer närmast från Arvid Nordqvist, Stockholm.

**Johan Winberg** som tidigare varit visstidsanställd som installationstekniker på Dotcom i Malmö, har från och med den 28 november blivit tillsvidareanställd.

**Niclas Johansson**, som tidigare varit visstidsanställd på Dotcom i Linköping, har från och med den 21 november tillsvidareanställning som installationstekniker.

**Magnus Johansson** började den 1 december på Dotcom i Skellefteå som systemtekniker. Magnus har tidigare arbetat på Plastex AB, Skellefteå.



**Magnus Karlsson** är sedan den 1 december anställd som radioingenjör på Telub Teknik, division Kommunikationssystem, Växjö. Magnus kommer närmast från sin värnpliktstjänstgöring.

**Rickard Borg** är sedan den 12 december anställd på Dotcom, Göteborg, som projekt-/arbetsledare. Rickard kommer närmast från Ascum Radiocom AB och Telia AB.

**Telub Teknik:**  
Anders Östlund, Arboga  
Bengt-Olov Lättström, Östersund  
Karl-Erik Johansson, Östersund

TJÄNSTE-  
FÖRÄNDRINGAR

**Idor Pettersson** har lämnat Telub Teknik, division Systemsupport och börjat på Telub Teleanläggningar, Arboga.

# Den omedvetna humoristens "blommor"

*Styrelsemötena duggar tätt för vissa av våra chefer. Kanske också styrelsemiddagarna, men förhoppningsvis faller då inte styrelseordföranden nedanstående omdöme om styrelseledamöterna.*

"I många styrelser är det så, att det är bara en styrelsen som arbetar och den andra hälften gör inte ett skapandes grand. Jag är glad att kunna säga att i den här styrelsen är det tvärtom."

Citatet är hämtat ur "Stilblommor och Idor" som är en liten skattkammare för oss skadeglada, som gläds när andra gör bort sig i tal och skrift.

Eller vad sägs om de här.

Direktören har dött, och i styrelserummet avtäckes hans porträtt. Ordföranden håller tal:

"Han skulle egentligen ha hängt här för längesen, men i livstiden ville han inte tillåta det."

Så fel det kan bli fast man vill så väl:

"Det finns en skål, som aldrig bör försummas, nämligen den för absent friends, i vilken jag här naturligtvis ber att få innesluta värden och värdinnan ..."

"Jag skall be att få föreslå en skål för värdinnans moder, som ännu inte är drucken."

"Mitt herrskap, jag vill be, att ni förenar min hustru med mig och tackar så mycket för att ni kom hit."

"Mitt herrskap, jag skall be er förena er med mig i en skål för det enda närvarande offentliga fruntimret – fru landshövdingskans skål!"

"Till sist skulle jag vilja säga några tacksamhetens ord till den avgående kommunalstämmeordföranden. Han och endast han har förtjänsten av att samhället gått framåt och att invånarantalet under de sista åren stigit med mer än 1000."

Tidningarnas annonsavdelning har ett synnerligen omväxlande innehåll. T ex:

"Pastor Sörensen talar i afton i Beta-niakapellet över ämnet: 'Det bultar i kväll på helvetets port'. Kvinnor äga tillträde."

"På allmän begäran uppträder skyttarnas konung Frank Russel endast några få gånger till."

"En kringresande 'ögonläkare' annonserar: Varför titta i november, när ni 1-10 december kan få ögonen lagade hos oss..."

Stilblommor finns det rikligt av bland mer eller mindre officiella skrivelser:

"Att Anders Persson, som en tid varit klen till sitt förstånd, nu är därifrån alldeles befriad, intygas härmed."

En gumma i Östergötland hade instämt sin granne och yrkade skadestånd för det hon blivit stängad av grannens tjur. Gumman uppgav, att hon anfallits av en svartbrokig tjur. Grannen bestred käromålet bl a på grund av att hans tjur var rödbrokig. Domaren skrev i utslaget:

"Enär i målet är utrett, att i trakten ej finnes någon annan svartbrokig tjur än svarandens rödbrokiga."

Till en av våra regementschefer inkom en gång en sålunda formulerad tjänstledighetsansökan:

"Härmed får jag vördsamt anhålla om tjänstledighet under tiden ... för att vistas under min hustrus barnsäng i Eksjö."

Till sist ett par svensk-amerikanska rapporter, avgivna av personer med uppdrag att undersöka förhållandena i hem som får nödhjälp:

"Mannen hade överkörts av en bil och talade bruten engelska.

Sökanden är en typisk amerikan, far till åtta barn." ■



# Telub

**INBLICKEN**

Telub AB

351 80 Växjö

Internadress:

MR/Björlin

**Redaktör och ansvarig utgivare:** Anita Björlin, Telub AB, Växjö, tel. 0470-42 215, telefax 0470-289 51. Om inget annat anges svarar redaktören för text och foto.

**Redaktionskommittén:** Jan-Olof Björklund, Telub Teleanläggningar, Arboga, tel. 0589-815 06, Hans Brännström, Telub Inforum, Östersund, tel. 063-156 154, Göran Ditzinger, Försvarsmedia, Stockholm, tel. 08-788 9510, Annika Hellspång, Dotcom, Bromma, tel. 08-704 46 23, Curt Nordström, Telub Teknik, Solna, tel. 08-705 51 60, Gunnar Thorngren, Telub Miltest, Vidsel, tel. 0929-37 205, Bengt Thunstedt, Systecon, Solna, tel. 08-705 52 52.

**Tryckeri:** Ove Halls Offset AB, Växjö. **Upplaga:** 2 400.

## Tompta gudh

Vår jultomte, som är en ättling till Sankt Nikolaus, gjorde sitt intåg i Sverige genom spridning av jultidningar och julkort. Det var först i slutet av 1800-talet som han blev en symbol för julen. Folktrons tomte är betydligt äldre. Troligen härstammar han från hednisk tradition.

Tompta gudh är det äldsta kända svenska namnet på tomten. Så kallades han på medeltiden av den Heliga Birgitta. Hon klagade över att folket dyrkade "Tompta gudhi" istället för att gå i kyrkan och uppmanade därför folket att genast upphöra med att sätta ut mat och dryck till tomten. Tomtens makt var stor, och upprepade gånger genom seklerna har kyrkan varnat för "djävulens anhang" – ett bevis på hur fast rotad tron på tomten var bland folket.

Tomten var ett väsen som var verksam på den tomt där det fanns gårdsbyggnader, därav namnet. I södra och västra Sverige kallades han på danskt vis för Nisse. Tomten i vår gamla folktro var en "ordningsgubbe" som till skillnad från vår jultomte var verksam året runt. Han kontrollerade arbetet och främjade gårdens välgång. Tomten såg bland annat till att djuren blev utfordrade. Han skötte kalvningen och kunde även mjölka korna.

Ett annat viktigt arbete var också att se till att bonden fick rikligt med hö i ladan. Tomten hade sina egna favoriter bland husdjuren. Det kunde hända att han en kväll flätade manen på en av sina favorithästar. Nästa morgon när bonden kom till stallet och såg detta, löste han upp flätorna, för att morgonen därpå upptäcka att de blivit flätade igen!

Tomtarna var små, lättretade individer som det gällde att hålla sig väl med. Gårdsfolket måste se till att tomten fick mat. Särskilt på julafton var det viktigt att han fick rikligt med mat, annars kunde det gå riktigt gale. Det var ingen tvekan om hans existens. Varje portion gröt gick åt!

Om människorna slarvat med något på gården eller misskött djuren kunde tomten visa sitt ogillande genom att störa friden med bankningar i väggen.

En dräng hittade en gång en liten röd vante på logen. Han förstod att den tillhörde tomten och beslöt sig för att skämta med honom. Drängen fyllde vanten med hästgödsel och lade tillbaka vanten där han hittat den. När han återvände på kvällen fick han fyra kraftiga örfilar och hörde någon som pep: "Där har du för att du la dranten i vanten." Så kunde det gå om man försökte driva med tomten!

*God jul  
och  
Gott nytt år*



**Nästa nummer vecka 4 Manusstopp 11 januari**